

Stanovisko

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR

k návrhu věcného záměru zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování úložiště radioaktivních odpadů

V rámci mezirezortního připomínkového řízení jsme obdrželi uvedený návrh. K němu Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS ČR) uplatňuje následující připomínky:

1)

Z textu materiálu vyplývá, že ve vazbě na zásadu uvedenou v Koncepti nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem citované na straně na straně 8 předloženého materiálu „Do procesu přípravy úložišť RAO a VJP bude zapojena veřejnost, které bude dána možnost zúčastnit se při naplňování jednotlivých etap přípravy. Výběr lokality pro hlubinné úložiště bude založen na partnerství SÚRAO s dotčenými obcemi.“ zvláštní zákon neřeší postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1 a jejich občanů v těchto procesech.

Návrh věcného záměru zákona předkladatel odůvodňuje chybějící úpravou procesních pravidel při zúžení a výběru v úvahu připadajících lokalit pro přípravu a umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu mezi jednotlivými fázemi tohoto procesu, tedy ještě ve fázi před řízením o povolení hornické činnosti.

Návrh věcného záměru zákona, resp. úvahy o budoucím zákonu, který by snad měl být řešením v naplnění předpokladu uvedeného v materiálu s odkazem na § 108 odst. 4 atomového zákona, považujeme za nadbytečný. Horní zákon v ustanovení § 34 odst. 5 uvádí, že ukládání radioaktivních odpadů v podzemních prostorech je zvláštním zásahem do zemské kůry. Podle § 2 zákona č. 61/1988 Sb. jde o hornickou činnost. Ve smyslu zmocnění uvedeného v § 34 odst. 5 horního zákona se hornickou činností, jde-li o ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech rozumí zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení pro zvláštní zásahy do zemské kůry (podrobnosti stanoví vyhláška 104/1988 Sb., v platném znění).

Právní předpisy upravující hornickou činnost dostatečně pokrývají hmotná a procesní práva účastníků řízení. Na postup OBÚ při povolování zvláštního zásahu do zemské kůry se

poté, co MŽP stanovilo chráněné území, přiměřeně vztahují příslušná ustanovení horního zákona (zejména ustanovení §§ 11, 16, 17, 18, 23, 32, 33, 36 – 39).

Horní zákon a zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, patří ve smyslu § 108 odst. 4 atomového zákona mezi zvláštní zákony, které upravují postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech i postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu.

Postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu podle atomového zákona, a jejich občanů, se týká obcí, na které pamatuje atomový zákon v ustanovení § 117, tedy obcí, na jejichž území je stanoveno průzkumné území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech nebo je na jejich území stanoveno chráněné území pro ukládání nebo je na jejich území povoleno provozování úložiště radioaktivního odpadu. V této souvislosti upozorňujeme na skutečnost, že ve fázi před zahájením řízení o povolení zvláštního zásahu do zemské kůry podle báňských předpisů musí proběhnout fáze posouzení záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu zvláštního zákona č. 100/2001 Sb. Tento zákon dává obcím a občanům práva vstoupit jak do fáze hodnocení záměru, tak do fáze rozhodovací formou účastenství v navazujících řízeních. Lze připomenout i ustanovení §§ 70 a 71 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jež umožňují jak občanům, tak obcím participovat na řízeních vedených správními úřady.

Dále upozorňujeme, že předkladatel v textu materiálu na několika místech pouze na základě textu první věty § 17 odst. 3 horního zákona dovozuje, že při stanovení chráněného území je podle horního zákona jediným účastníkem řízení pouze návrhové a obce či jejich občané nemají možnost se řízení zúčastnit, aniž dále hodnotí smysl a význam dalšího textu v tomto ustanovení. Taková argumentace bez posouzení dalšího textu a obsahu souvisejících ustanovení je podle našeho názoru nesprávná a účelová.

Přijetí zákona předpokládaného předloženým věcným záměrem, jak se účelově argumentuje v části II. předloženého materiálu, je nadbytečné a dublující stávající právní předpisy. Zájmy obcí a jejich občanů jsou podle stávající právní úpravy dostatečně zajištěny ve zvláštních, již platných zákonech, které upravují materii uvedenou v ustanovení § 108 odst. 4 atomového zákona.

Závěr:

Změna horního zákona a zákona o hornické činnosti ve smyslu předloženého materiálu je nadbytečná. Cíl požadovaný předloženým materiálem zajistit zájmy obcí a občanů v řízeních uvedených v § 117 odst. 1 platná veřejnoprávní úprava umožňuje nejen v předpisech horního práva, ale jak bylo poukázáno výše, i v dalších předpisech. Není potřeba vytvářet zvláštní zákon, který by z dosud platných předpisů veřejného práva nebo na jejich základě vytvořil nový, svým způsobem střežový zákon.

Tato připomínka je zásadní

2)

Upozorňujeme, že v RIA je v části „Vnitrostátní právní předpisy – zákony“ potřebné doplnit vyhlášku č. 104/1988 Sb., o racionálním využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášku č. 99/1992 Sb., o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorech, ve znění pozdějších předpisů.

Tato připomínka je zásadní

3)

S přihlédnutím k výše uvedeným připomínkám žádáme ponechat v platnosti a účinnosti dosavadní právní úpravu a nedostatky v interpretaci právních předpisů nenahrazovat plánováním přijetí nového zákona.

Tato připomínka je zásadní.

Kontaktní osoby:

JUDr. Václav Amort
Dr. Jan Zikeš

e-mail: amort@zsdnp.cz
e-mail: zikes@kzps.cz

tel: 224 230 588
tel: 222 324 985

V Praze dne 13. ledna 2020

Jan Wiesner
prezident